

καὶ τὴν ἐξέτασιν τῶν ἀπείρων ὀργανικῶν ὄντων τοῦ πελάγους, τί δὲν θὰ εἶχε νὰ εἶπῃ περὶ τῶν θαλασσίων ἐκείνων ἐπιδρομῶν, αἵτινες ἀπὸ ἑνα κρότον ταπεινὸν ἀρχόμεναι, καταλήγουσιν εἰς τὰς φοβερὰς, τὰς πεισματώδεις καὶ ἀχαλινώτους συγκεντρώσεις ὕδατος, τὰς ἐφορμώσας μὲ τόσῃν σφοδρότητι, καὶ τὰς ὁποίας καλοῦμεν θύελλαν, ἄμπωτιν, παλίρροϊαν;

Διαφεύγουσι μὲν σήμερον τὰ ὅρια τῆς βιομηχανικῆς ἐκμεταλλεύσεως, δὲν θὰ βραδύνουν ὁμῶς νὰ ὑποχωρήσουν, ἀποδίδουσαι πρακτικὰ ἀποτελέσματα.

Εἰς τὴν μελέτην τῆς θαλάσσης, μεταξὺ τῶν τιμητικῶν ἄλλων, θὰ προσετίθετο μία ἀκόμη νέα, θαφνοστέφης τῆς ἐπιστήμης ἔρευνα.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΒΑΛΛΙΑΝΑΤΟΣ

ΤΑ ΚΟΚΚΙΝΑ ΑΥΓΑ

ΠΕΡΙ τοῦ ἔθιμου τῆς βαφῆς τῶν αὐγῶν τοῦ Πάσχα οὐδὲν εἶνε ἱστορικῶς ἐξηκριβωμένον. Πότε καὶ πόθεν ἡ συνήθεια αὕτη ἢ καθιερωθεῖσα παρὰ τοῖς χριστιανοῖς; Μόνον θρύλοι, παραδόσεις καὶ εἰκασίαι ὑπάρχουν. Τινὲς ἰσχυρίζονται ὅτι τὸ ἔθιμον εἶνε προχριστιανικὸν ἀρχαιότατον, καὶ ὅτι οἱ χριστιανοὶ τὸ παρέλαβον ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους, οὗτοι δὲ ἀπὸ τοὺς Συροχαλδαίους καὶ τοὺς Πέρσας κατὰ τὴν ἐν Βαβυλῶνι μακρόνιον αἰχμαλωσίαν των, οἵτινες ἔβαφον κατὰ τὴν πρώτην τοῦ ἔτους τὰ αὐγά πολύχρωμα. Μήπως τὸ ἔθιμον τοῦ νὰ σφάζωμεν τὸν ἀμνὸν τοῦ Πάσχα πρὸς εὐωχίαν δὲν παρελήφθη ἀπὸ τὸ Ἰουδαϊκὸν Φάσκα; μὲ μόνην τὴν διαφορὰν, ὅτι οἱ Ἑβραῖοι ἤλειπον τὴν θύραν τῆς οἰκίας των μὲ τὸ αἷμα τοῦ σφαγίου, ἐνῶ οἱ χριστιανοὶ ἔβαφον κόκκινα τὰ αὐγά τοῦ Πάσχα ὡς εἰκονίζοντα τὴν ἀνάστασιν καὶ συμβολίζοντα τὸ ἅγιον αἷμα τοῦ Λυτρωτοῦ τοῦ κόσμου. Τινὲς ἀνάγουν τὸ ἔθιμον εἰς τὴν Δ' μετὰ Χριστὸν ἐκατονταετηρίδα, ὁπότε, ἀπαγορευθεῖσης τῆς χρήσεως αὐγῶν κατὰ τὴν Μεγάλην Σαρακοστήν, συνεσπρεύοντο μεγάλοι ποσότητες, οὕτω δὲ ἐπενοήθη νὰ τὰ βάφουν καὶ νὰ τὰ βράζουν πρὸς διατήρησιν μέχρι τῆς

Λαμπρᾶς καὶ ἐχρησιμοποιοῦντο ὡς δῶρα διὰ τὰ παιδιά. Ἐδάφοντο δὲ μὲ ποικίλα χρώματα καὶ ἐξωγραφίζοντο μὲ γραφᾶς καὶ παραστάσεις σχετικὰς μὲ τὴν θρησκείαν. Ἐκτοτε εἰσῆχθη καὶ ἐπεκράτησεν ὡς ἔθιμον ἀναπόσπαστον. Φέρεται ἀκόμη καὶ ἡ ἱστορικὴ παράδοσις ὅτι, ὅταν ἡ Μαγδαληνὴ μετὰ τὴν σταύρωσιν τοῦ Σωτῆρος ἔσπευσεν εἰς Ῥώμην, ὅπως ἐκθέσῃ ἐνώπιον τοῦ Αὐτοκράτορος τὴν πλάνην τοῦ Πιλάτου, διὰ νὰ προσελκύσῃ τὴν προσοχὴν του ἐν μέσῳ τοῦ πρὸ τῶν ἀνακτόρων συνωστιζομένου πλήθους, ἔφερεν ἐπὶ κεφαλῆς αὐτοῦ κόνιστρον κοκκινοβαφῶν αὐγῶν. Ἐκτοτε οἱ Χριστιανοὶ καθιέρωσαν τὸ πρᾶγμα ὡς ἔθιμον πασχαλινόν. Διηγοῦνται ἀκόμη ὅτι, κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου, μία πωλήτρια αὐγῶν ἐν Ἱερουσαλήμ, μαθοῦσα τὸ φοβερόν θαῦμα, ἀπέθηκε κατὰ γῆς τὸν κάλαθον καὶ ἐκραύγασε: «Τότε μόνον θὰ πιστεύσω, ὅταν τὰ αὐγά αὐτὰ γίνουν κόκκινα». Καὶ ὡς ἐκ θαύματος ἔγιναν!

Ἐννοεῖται ὅτι ὅλα αὐτὰ εἶνε ἀφελεῖς εἰκασίαι, ὡς μόνη δὲ πιθανὴ ἐξηγήσις παραμένει ἡ ἱστορικὴ βεβαίωσις, ὅτι ἡ βαφὴ τῶν αὐγῶν, ἐν ἡμέραις ἐορτῶν χαρμοσύνων, εἶνε πολὺ ἀρχαιοτέρα τοῦ Χριστιανισμοῦ, καὶ ὅτι ἐν τῇ προστριβῇ τῶν λαῶν, διὰ τῆς ἐκάστοτε ἀφομοιώσεως τῶν ἐθίμων καὶ τῶν ἔξεων τῶν συνοικούντων φύλων, ἡ συνήθεια παρελήφθη παρὰ τῶν Ἰουδαίων, οἵτινες παρέλαβον αὐτὴν ἀπὸ τοῦς Συρίους καὶ Χαλδαίους, οὗτοι δὲ πάλιν ἀπὸ τοῦς Φοίνικας ἴσως καὶ τοῦς Ἰνδοῦς, παρ' οἷς ἦτο πιθανόν σύμβολον θρησκευτικῶν μυστηρίων.

Θ Ρ Η Ν Ο Σ

Ἀσπρά φτερά στὸ πέλαγο ἀπ' τὸ φτερό ἐνὸς γλάρου
 ῥματοδαμμένα σέρνονται ἀπὸ 'να κῦμα σ' ἄλλο·
 ἄσπρα φτεράκι' ἀπ' τὸ φτερό τ' ὀλάσπρο τῆς ψυχῆς μου
 στοῦ κόσμου ῥματοστάλαχτα δέρνονται, ὠϊμέ, τὸ σάλο.

Ὁ γλᾶρος κάπου κρύφτηκε μονάχος νὰ θρηνήσῃ·
 τὸν εἶδε ποίος; ποίος ἄκουσε τὸ κλάμμα του τριγύρα;
 Κάπου μονάχος κρύβεται ὁ πληγωμένος γλᾶρος
 καὶ κρούει σ' ὑπέρκοσμες φωνὲς τοῦ Πόνου του τὴ λύρα.

ΚΛΕΑΡΕΤΗ ΔΙΠΛΑ